

УДК 342.9:332.1:711.4:351.862(477:4-6ЄС)

DOI [https://doi.org/10.32689/3083-774X-2026-2\(47\)-2](https://doi.org/10.32689/3083-774X-2026-2(47)-2)

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДБУДОВИ РЕГІОНІВ: МОЖЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Васильєва О. І., Литвин О. С.

EUROPEAN APPROACHES TO LEGAL REGULATION OF REGIONAL RECONSTRUCTION: IMPLEMENTATION OPPORTUNITIES FOR UKRAINE

Oleksandra Vasylieva, Oleksandr Lytvyn

Анотація

У статті досліджено європейські підходи до правового регулювання відбудови регіонів у контексті повоєнного та посткризового відновлення територій. Обґрунтовано, що сучасна відбудова не може розглядатися лише як сукупність будівельних або інфраструктурних заходів, оскільки вона охоплює складну систему правових, фінансових, екологічних, просторових, управлінських та соціальних механізмів. На основі аналізу нормативної рамки Європейського Союзу, Ради Європи, практик окремих європейських держав, а також інструментів міжнародних фінансових інституцій визначено ключові моделі регулювання реконструкції територій. Доведено, що ефективна європейська модель відбудови базується не на повній дерегуляції, а на принципі керованого спрощення процедур за умови збереження екологічних гарантій, прозорих закупівель, захисту права власності, громадської участі та цифрового аудиту. Акцентовано, що для України особливого значення набуває формування інтегрованої правової архітектури відновлення, яка поєднує рамкове законодавство, просторове планування, екологічну оцінку, результатно орієнтоване фінансування, цифрову простежуваність рішень і ризик-орієнтований контроль. Встановлено, що імплементація європейських підходів не повинна зводитися до механічного запозичення окремих норм, а має передбачати адаптацію принципів належного врядування, підзвітності, участі громад і антикорупційної стійкості до українських умов. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення національної моделі правового регулювання відбудови територій, зокрема щодо запровадження єдиної цифрової траєкторії відновлення, превентивного контролю великих контрактів, правових механізмів участі громад та закріплення принципу «відбудувати краще» як нормативного орієнтира державної політики.

Ключові слова: відбудова регіонів, правове регулювання, Європейський Союз, європейські практики відбудови, просторове планування, стійка реконструкція, публічні закупівлі, цифровий аудит, місцеве самоврядування, міжнародне фінансування, повоєнне відновлення.

Abstract

The article examines European approaches to the legal regulation of regional reconstruction in the context of post-war and post-crisis territorial recovery. It substantiates that modern reconstruction cannot be reduced to construction or infrastructure measures only, as it covers a complex system of legal, financial, environmental, spatial, administrative and social mechanisms. Based on the analysis of the regulatory framework of the European Union, the Council of Europe, selected national practices and instruments of international financial institutions, the paper identifies key models for regulating territorial reconstruction. It argues that an effective European model is based not on full deregulation but on managed simplification of procedures while preserving environmental safeguards, transparent public procurement, property rights protection, public participation and digital audit. The article emphasizes the importance for Ukraine of developing an integrated legal architecture of recovery that combines framework legislation, spatial planning, environmental assessment, results-oriented financing, digital traceability of decisions and risk-based control. It concludes that the implementation of European approaches should not be mechanical but should adapt the principles of good governance, accountability, community participation and anti-corruption resilience to Ukrainian conditions.

Recommendations are proposed for improving Ukraine's model of legal regulation of reconstruction, including a single digital recovery trajectory, preventive control of major contracts, legal mechanisms for public participation and the normative consolidation of the build back better principle.

Key words: regional reconstruction, legal regulation, European Union, European reconstruction practices, spatial planning, resilient recovery, public procurement, digital audit, local self-government, international financing, post-war recovery.

1. Вступ. Питання відбудови регіонів України після масштабних руйнувань, спричинених війною, належить до найбільш складних проблем сучасного державотворення. Йдеться не лише про фізичне відновлення житла, інфраструктури, промислових об'єктів чи соціальних сервісів. Насамперед йдеться про формування такої правової та інституційної моделі, яка дозволить відновлювати території не за логікою простого повернення до довоєнного стану, а відповідно до принципів безпеки, стійкості, енергоефективності, цифрової прозорості, соціальної інклюзії та європейської інтеграції.

Європейський досвід засвідчує, що правове регулювання відбудови регіонів майже ніколи не обмежується одним спеціальним законом. Навпаки, воно формується як багаторівнева нормативна система, у межах якої взаємодіють право згуртованості ЄС, механізми просторового планування, екологічної оцінки, публічних закупівель, кліматичної та енергетичної трансформації, захисту права власності, участі громад і фінансового контролю [10; 18].

Саме тому для України особливо важливим є не механічне копіювання окремих європейських норм, а розуміння логіки їх поєднання. Європейська практика демонструє, що відбудова є не надзвичайним винятком із правового порядку, а спеціальним режимом усередині правової держави. Це означає, що прискорення процедур можливе лише тоді, коли воно не руйнує базові гарантії прозорості, доброчесності, екологічної безпеки, захисту прав власників і участі громад.

Актуальність теми зумовлена такими обставинами. Україна перебуває в умовах безпрецедентного масштабу руйнувань, що потребує не фрагментарних рішень, а системної правової архітектури відбудови. Процес повоєнного відновлення відбуватиметься в умовах європейської інтеграції, тому українське законодавство має бути сумісним із правом ЄС, зокрема у сферах закупівель, екологічної оцінки, регіонального розвитку, аудиту та контролю. Значна частина відбудови фінансуватиметься за участю міжнародних партнерів, банків розвитку та донорських механізмів. Це означає, що правова модель України має відповідати не лише національним потребам, а й вимогам про-

зорості, доброчесності та результативності, які встановлюють міжнародні фінансові інституції [3; 13; 14; 15]; є ризик підміни ефективної відбудови надзвичайною дерегуляцією. Проте європейський досвід доводить, що повне послаблення планувальних, екологічних і закупівельних процедур створює довгострокові ризики: корупційні, містобудівні, екологічні, соціальні та фінансові. Відбудова має стати інструментом модернізації країни. Йдеться про відновлення не «як було», а «краще, безпечніше і стійкіше», що відповідає європейській логіці resilient reconstruction (стійкої реконструкції) [21; 22].

Проблематика правового регулювання відбудови регіонів активно досліджується у європейській та міжнародній науковій літературі. Значна частина досліджень присвячена формуванню нормативної рамки відновлення територій у межах політики згуртованості Європейського Союзу, зокрема механізмам фінансування, моніторингу та аудиту (Regulation (EU) 2021/1060) [10], а також інструментам забезпечення стійкості економіки в умовах криз через Recovery and Resilience Facility [5; 11]. Окремий напрям становлять дослідження екологічного та просторового виміру відбудови, де акцент зроблено на інтеграції процедур оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки у процеси планування відновлення територій [7; 8]. У наукових працях також підкреслюється значення прозорих публічних закупівель як ключового антикорупційного інструменту відбудови, що регламентується директивами ЄС [9].

Суттєва увага приділяється ролі місцевого самоврядування та громадської участі у процесах відновлення, що закріплено у Європейській хартії місцевого самоврядування та Додатковому протоколі до неї [2; 3], а також концепціям багаторівневого і спільного врядування [16; 17; 24]. Дослідження охоплюють питання цифровізації та ризик-орієнтованого аудиту, зокрема застосування інструментів аналітики даних для виявлення корупційних ризиків у проектах відбудови [4]. Сучасна література з регіональної політики ЄС показує, що результативність відновлення залежить від якості інституцій, просторової координації та здатності поєднувати

національні рамки з місцевими спроможностями [18; 19; 25]. Концепція «відбудувати краще» обґрунтована як нормативний і управлінський принцип, а не лише політичне гасло [21; 22].

Водночас аналіз наукових джерел свідчить, що більшість досліджень розглядають окремі аспекти відбудови (фінансування, екологію, закупівлі або управління), тоді як комплексна інтегрована модель правового регулювання відбудови регіонів, адаптована до умов України, залишається недостатньо розробленою. Саме ця невирішена частина проблеми обумовлює необхідність даного дослідження.

Метою статті є комплексне наукове обґрунтування європейських підходів до правового регулювання відбудови регіонів та визначення можливостей їх імплементації в Україні.

2. Матеріали та методи. Стаття є оглядово-аналітичним дослідженням. Методологічну основу становлять загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання. За допомогою системного методу відбудову регіонів розглянуто як комплексний правовий, фінансовий, просторовий, екологічний та управлінський феномен. Порівняльно-правовий метод використано для узагальнення підходів Європейського Союзу, Ради Європи та окремих європейських держав до регулювання реконструкції територій. Формально-юридичний метод застосовано для аналізу актів права ЄС, зокрема щодо політики згуртованості, оцінки впливу на довкілля, стратегічної екологічної оцінки, публічних закупівель, Ukraine Facility та Recovery and Resilience Facility [7–12]. Інституційний підхід дав змогу визначити роль органів державної влади, місцевого самоврядування, донорів, міжнародних фінансових інституцій і громад у процесах відбудови [3; 5; 6; 13–15].

Джерельну базу склали регламенти і директиви ЄС, акти Ради Європи, стратегічні документи Європейської Комісії, звіти ОЕСР і Світового банку, а також наукові публікації з публічного управління, регіональної політики, спільного врядування та посткризового відновлення. Відбір джерел обумовлювався тематичною релевантністю, офіційним статусом нормативного акта або рецензованістю наукової публікації. Стаття не є емпіричним польовим дослідженням: її внесок полягає в порівняльній систематизації європейських моделей і формулюванні рекомендацій для української правової архітектури відбудови.

3. Результати та обговорення

3.1. Відбудова як режим публічного управління. Сучасна відбудова регіонів є складним міжгалузевим процесом, що виходить далеко за межі публічного будівельного права. Вона охо-

плює оцінку збитків, визначення правового статусу територій, ухвалення просторових рішень, екологічну оцінку, забезпечення фінансування, проведення закупівель, захист майнових прав, компенсацію, громадські консультації, цифровий контроль і постпроектний аудит.

У цьому сенсі відбудова є не одноразовою реакцією на кризу, а особливим режимом публічного управління. Її ефективність залежить не лише від обсягу коштів, а й від якості процедур, інституційної координації та здатності держави забезпечити баланс між швидкістю, законністю і стійкістю [16; 20].

Європейський досвід підтверджує, що регулювання відбудови формується як пакет взаємопов'язаних правових інструментів. До нього належать акти про фінансування, просторове планування, екологічну безпеку, закупівлі, захист власності, участь громад, аудит і контроль [1]. Отже, головна методологічна помилка полягає в тому, щоб розглядати відбудову лише як «будівництво після руйнування». Насправді йдеться про реконструкцію функціонування території: житла, інфраструктури, економіки, мобільності, екологічної безпеки, соціальних сервісів і локальної ідентичності.

3.2. Європейська нормативна рамка. Перший блок – це право фінансування згуртованості та відновлення. Його основу становить Regulation (EU) 2021/1060, що встановлює спільні положення для фондів ЄС, зокрема Європейського фонду регіонального розвитку, Фонду згуртованості та інших інструментів [10]. Цей акт має принципове значення, оскільки закріплює не лише фінансові правила, а й вимоги щодо партнерства, моніторингу, управлінських перевірок, аудиту, розгляду скарг і дотримання права ЄС.

Другий блок – це Recovery and Resilience Facility, створений Regulation (EU) 2021/241. Його особливість полягає у переході від логіки відшкодування витрат до логіки оплати за досягнення результатів, тобто виконання визначених етапів і цільових показників [5; 11]. Такий підхід є особливо важливим для України, оскільки дозволяє пов'язати фінансування відбудови з реальними реформами та вимірюваними результатами. Схожі вимоги закладено в Ukraine Facility [6; 12].

Третій блок – це екологічне та кліматичне регулювання. Директиви про оцінку впливу на довкілля та стратегічну екологічну оцінку забезпечують інтеграцію екологічних критеріїв у процеси планування та реалізації проєктів [7; 8]. Відповідно, реконструкція не може відбуватися без урахування ризиків повеней, зсувів, ерозії, кліматичних змін, енергоспоживання та впливу на довкілля.

Четвертий блок – це правила публічних закупівель і конкуренції. Directive 2014/24/EU встановлює засади прозорого, конкурентного й недискримінаційного вибору підрядників [9]. Для відбудови це має критичне значення, оскільки саме закупівлі є однією з найбільш вразливих сфер щодо корупції, конфлікту інтересів і неефективного використання коштів.

П'ятий блок – це стандарти місцевого самоврядування та участі. Європейська хартія місцевого самоврядування та Додатковий протокол до неї закріплюють право громад брати участь у вирішенні питань місцевого значення [2; 3]. У контексті відбудови це означає, що громади не можуть бути лише пасивними отримувачами рішень центральної влади.

Таким чином, європейське право формує не просто фінансову рамку відновлення, а комплексну модель належного врядування, де кожен етап відбудови має бути юридично визначеним, прозорим, підзвітним і соціально легітимним [16; 24].

3.3. Національні моделі регулювання відбудови. Порівняльний аналіз практик Німеччини, Франції, Польщі, Італії, Швеції та Іспанії дозволяє виокремити основні моделі регулювання відбудови (табл. 1).

Перша модель – спеціальні правові режими для окремих територій або кризових ситуацій. Вона характерна для Італії, Польщі та Іспанії. У цих країнах спеціальні процедури застосовуються у відповідь на конкретні катастрофи – землетруси, повені, виверження вулканів або інші надзвичайні події. Такі режими дозволяють ство-

рювати спеціальні офіси реконструкції, вводити особливі правила фінансування, спрощувати окремі адміністративні процедури та координувати дії різних рівнів влади [1].

Друга модель – поєднання загальної правової рамки планування зі спеціальними фінансовими або страховими інструментами. Такий підхід характерний для Німеччини та Франції. У цих державах відбудова не обов'язково потребує окремого універсального закону, оскільки основну роль відіграють просторове планування, страхування катастрофічних ризиків, спеціальні фонди та адміністративні механізми компенсації.

Третя модель – загальнозаконний підхід без окремого кодифікованого закону про регіональну відбудову. Прикладом є Швеція, де реконструкція регулюється через загальні норми про планування, довкілля, цивільний захист і закупівлі [1].

Аналітично важливо, що жодна з цих моделей не передбачає абсолютної свободи від правових обмежень. Навіть спеціальні режими не скасовують екологічні, закупівельні, майнові та контрольні процедури, а лише адаптують їх до умов кризи. Отже, європейський підхід не зводиться до формули «швидше – означає без правил». Навпаки, він виходить із принципу: «швидше – але в межах контрольованої, прозорої та правової процедури».

Важливо підкреслити, що європейський досвід відбудови регіонів не формує універсальної моделі «одного закону про реконструкцію». Навпаки, аналіз свідчить, що у більшості країн відбудова регулюється через поєднання кількох правових режимів: просторового пла-

Таблиця 1

Аналіз національних європейських практик відбудови

Країна	Модель / ядро рамки	Ключові інструменти
Німеччина	Загальна планувальна рамка + спеціальний фінансовий фонд	BauGB, ROG; Aufbauhilfe 2021; BNatSchG, GEG, EEG; GWB і реєстр конкуренції; ст. 14 GG, Grundbuch, доказова компенсація
Франція	Планування + страхування катастроф + координація префектур	Code de l'urbanisme, Code de l'environnement; PPRN і public inquiry; marchés de partenariat / PPP; система CATNAT, référent з компенсації
Польща	Спеціальний режим відбудови + ревіталізація	Act on Spatial Planning and Development (2003); Revitalization Act (2015); закон 2001 р. про спеціальні правила відбудови; Komitet Rewitalizacji; PPP Act 2008; Act on Real Estate Management
Італія	Спеціальний режим після землетрусів	DL 189/2016; спеціальні офіси реконструкції; цифрова платформа GE.DI.SI.; превентивний контроль ANAC; Codice dei contratti pubblici; система внесків (contributo) для приватної відбудови
Іспанія	Спеціальні територіальні акти + загальні кодекси	Ley de Suelo y Rehabilitación Urbana (2015); Environmental Assessment Law (2013); Public Sector Contracts Law (2017); акти Канарських островів 2022–2024 щодо Ла-Пальми; Consorcio de Compensación de Seguros
Швеція	Загальнозаконний підхід без окремого кодексу відбудови	Загальні норми планування, довкілля, цивільного захисту і публічних закупівель; спеціальний кодифікований закон про регіональну відбудову відсутній

Джерело: сформовано авторами на основі [1–15]

нування, екологічної оцінки, публічних закупівель, фінансування, захисту права власності та участі громад [1; 2; 9]. Саме тому для України методологічно помилковим було б створювати ізольований закон про відбудову без його інтеграції з містобудівним, земельним, екологічним, бюджетним та антикорупційним законодавством.

Особливу цінність має підхід Європейського Союзу, де фінансування регіонального розвитку пов'язується не лише з виділенням коштів, а й із вимогами до управління, моніторингу, партнерства, аудиту та розгляду скарг [10; 18]. Отже, фінансування відбудови в європейській логіці є не просто бюджетним трансфером, а інструментом належного врядування.

Не менш важливою є логіка Recovery and Resilience Facility, де фінансування пов'язується з виконанням визначених етапів і цільових показників, а держави зобов'язані запобігати шахрайству, корупції, конфлікту інтересів і подвійному фінансуванню [5; 11]. Для України це означає, що майбутня модель відбудови має будуватися не за принципом «освоєння коштів», а за принципом досягнення перевірюваних результатів: відновленого житла, функціональної інфраструктури, безпечних територій, доступних послуг і підтвердженого соціально-економічного ефекту.

Окремої уваги заслуговує антикорупційний вимір. Європейська Комісія використовує інструмент ARACHNE як систему ризик-орієнтованого аналізу проєктів, бенефіціарів, підрядників і контрактів. Він охоплює понад 100 індикаторів ризику, згрупованих за категоріями, зокрема закупівлі, управління контрактами, прийнятність витрат, результативність і потенційні шахрайські ризики [4]. Це дає підстави стверджувати, що цифровий аудит у відбудові має бути не додатковою опцією, а обов'язковим елементом управлінської архітектури.

Порівняльний аналіз національних моделей демонструє, що спеціальні режими реконструкції найкраще працюють тоді, коли вони не скасовують загальні гарантії правової держави, а накладаються на них як спеціальна процедура. Наприклад, Італія використовує спеціальні офіси реконструкції, цифрову платформу GE.DI.SI. та превентивний контроль з боку Національного антикорупційного органу; Польща має спеціальне законодавство для відбудови після стихійних лих; Іспанія застосовувала спеціальні територіальні й житлові рішення після виверження на La Palma [1]. Водночас у Німеччині і Франції переважає модель поєднання загального планувального законодавства зі спеціальними фондами та страховими механізмами [1].

Звідси випливає важливий для України висновок: ефективна відбудова не потребує повної дерегуляції. Вона потребує керованого спрощення – скорочення строків, цифровізації процедур, єдиного вікна, типових документів, але без відмови від екологічних перевірок, публічних закупівель, захисту права власності та участі громад [1; 7; 9].

3.4. Напрями вдосконалення української моделі. На основі проведеного аналізу доцільно запропонувати такі напрями вдосконалення української моделі правового регулювання відбудови:

- сформулювати рамковий закон про відбудову територій, який не дублюватиме будівельне, земельне чи екологічне законодавство, а забезпечуватиме їх координацію;

- запровадити єдину цифрову траєкторію відбудови – від фіксації збитків до фінального аудиту;

- розмежувати фінансові інструменти залежно від типу об'єктів: гранти – для соціальної та критичної інфраструктури, кредити – для муніципальних систем, державно-приватне партнерство – лише для економічно обґрунтованих інфраструктурних проєктів;

- закріпити принцип «відбудувати краще» як правову норму, а не політичне гасло [21; 22];

- розробити спеціальні процедури для територій, де повернення до попередньої забудови є неможливим або небезпечним;

- створити правову рамку громадської участі у відбудові з обов'язковими консультаціями, цифровим доступом до матеріалів і механізмами зворотного зв'язку [2; 3; 16];

- запровадити превентивний контроль великих контрактів відбудови та публічне розкриття інформації про підрядників, бенефіціарів, зміни до договорів і фактичний стан виконання робіт [4; 9].

4. Висновки. Європейські підходи до правового регулювання відбудови регіонів демонструють, що ефективне відновлення територій можливе лише за умови поєднання швидкості, законності, прозорості та стійкості. Відбудова не може бути зведена до екстреного будівництва або освоєння коштів. Вона є складним процесом трансформації територій, що потребує належної правової архітектури, інституційної координації та суспільної довіри.

Головний урок для України полягає в тому, що європейський досвід не підтримує модель надзвичайної дерегуляції. Навпаки, він засвідчує ефективність керованого спрощення, за якого спеціальні процедури застосовуються лише

в межах прозорості, контрольованої та правової системи.

Українська модель відбудови має бути побудована на таких засадах: інтегроване просторове планування, екологічна стійкість, цифровий аудит, прозорі закупівлі, захист права власності, участь громад, антикорупційний контроль і сумісність із правом ЄС та вимогами міжнародних фінансових інституцій.

Таким чином, імплементація європейських підходів до правового регулювання відбудови регіонів має стати не технічним запозиченням окремих норм, а стратегічною модернізацією української системи публічного управління. Її кінцевою метою має бути не лише відновлення зруйнованого, а створення безпечніших, стійкіших, інклюзивніших і конкурентоспроможніших регіонів України.

Отже, європейський досвід доводить, що правове регулювання відбудови регіонів має базуватися на балансі трьох вимог: швидкості, законності та стійкості. Якщо переважає лише швидкість – зростають корупційні, екологічні та містобудівні ризики. Якщо домінує лише формальна законність – відбудова може стати надмірно повільною. Якщо ж відсутня стратегічна стійкість – держава фактично відтворює доведені вразливості.

Для України найбільш перспективною є модель інтегрованої відбудови, яка поєднує рамкове законодавство, цифровий аудит, про-

зорі закупівлі, участь громад, екологічну оцінку, захист майнових прав і результатно орієнтоване фінансування. Саме така модель відповідає логіці права ЄС, стандартам Ради Європи та практикам міжнародних фінансових інституцій.

Подяки. Автори висловлюють вдячність науковій спільноті та фахівцям у сфері публічного управління, регіонального розвитку й правового забезпечення відбудови за формування професійного дискурсу, що став підґрунтям для підготовки цього дослідження.

Конфлікт інтересів. Автори декларують відсутність конфлікту інтересів стосовно цього дослідження, у тому числі фінансового, особистісного характеру, авторства чи іншого характеру, що міг би вплинути на дослідження та його результати, представлені в цій статті.

Фінансування. Дослідження проводилося без фінансової підтримки.

Доступність даних. Рукопис не має пов'язаних даних.

Використання штучного інтелекту. Автори підтверджують, що не використовували технології штучного інтелекту при створенні представленої роботи.

Внесок авторів. Литвин Олександр Сергійович: аналіз джерел, підготовка первинного тексту, написання, редагування, формулювання висновків та списку використаних джерел. Васильєва Олександра Іллівна: концептуалізація, методологія, редагування, формулювання висновків.

REFERENCES

1. Banca Dati Amministrazioni Pubbliche. Ricostruzione post-sisma e sistemi di monitoraggio degli investimenti pubblici. Retrieved from: <https://bdap-opendata.rgs.mef.gov.it/>
2. Council of Europe. Additional Protocol to the European Charter of Local Self-Government on the right to participate in the affairs of a local authority. Utrecht, 16.XI.2009. Retrieved from: <https://rm.coe.int/168008482a>
3. Council of Europe. European Charter of Local Self-Government. Strasbourg, 15.X.1985. Retrieved from: <https://rm.coe.int/168007a088>
4. European Commission. Arachne risk scoring tool. Retrieved from: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/funding/european-social-fund-plus-esf/what-arachne_en
5. European Commission. Recovery and Resilience Facility. Retrieved from: https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_en
6. European Commission. Ukraine Facility. Retrieved from: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/european-neighbourhood-policy/countries-region/ukraine/ukraine-facility_en
7. European Parliament and Council. Directive 2001/42/EC of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj/eng>
8. European Parliament and Council. Directive 2011/92/EU of 13 December 2011 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj/eng>
9. European Parliament and Council. Directive 2014/24/EU of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj/eng>
10. European Parliament and Council. Regulation (EU) 2021/1060 of 24 June 2021 laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund Plus, the Cohesion Fund and other funds. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj/eng>
11. European Parliament and Council. Regulation (EU) 2021/241 of 12 February 2021 establishing the Recovery and Resilience Facility. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj/eng>

12. European Parliament and Council. Regulation (EU) 2024/792 of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj/eng>
 13. OECD. (2022). *Rebuilding Ukraine by Reinforcing Regional and Municipal Governance*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/63a6b479-en>
 14. World Bank. *Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3)*. Retrieved from: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/publication/ukraine-rapid-damage-and-needs-assessment-rdna3-february-2022-december-2023>
 15. World Bank. *Procurement in World Bank Investment Project Financing: Goods, Works, Non-Consulting and Consulting Services*. Washington, DC: World Bank, 2023. Retrieved from: <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/brief/procurement-new-framework>
 16. Ansell, C., & Gash, A. (2008). Collaborative governance in theory and practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543–571. <https://doi.org/10.1093/jopart/mum032>
 17. Bachtler, J., & Begg, I. (2017). Cohesion policy after Brexit: The economic, social and institutional challenges. *Journal of Social Policy*, 46(4), 745–763. <https://doi.org/10.1017/S0047279417000514>
 18. Crescenzi, R., & Giua, M. (2020). One or many Cohesion Policies of the European Union? On the differential economic impacts of Cohesion Policy across member states. *Regional Studies*, 54(1), 10–20. <https://doi.org/10.1080/00343404.2019.1665174>
 19. Farole, T., Rodríguez-Pose, A., & Storper, M. (2011). Cohesion policy in the European Union: Growth, geography, institutions. *Journal of Common Market Studies*, 49(5), 1089–1111. <https://doi.org/10.1111/j.1468-5965.2010.02161.x>
 20. Head, B. W., & Alford, J. (2015). Wicked problems: Implications for public policy and management. *Administration & Society*, 47(6), 711–739. <https://doi.org/10.1177/0095399713481601>
 21. Hallegatte, S., Rentschler, J., & Walsh, B. (2018). *Building Back Better: Achieving resilience through stronger, faster, and more inclusive post-disaster reconstruction*. World Bank. <https://doi.org/10.1596/29867>
 22. Mannakkara, S., & Wilkinson, S. (2014). Re-conceptualising “Building Back Better” to improve post-disaster recovery. *International Journal of Managing Projects in Business*, 7(3), 327–341. <https://doi.org/10.1108/IJMPB-10-2013-0054>
 23. OECD. (2020). *The territorial impact of COVID-19: Managing the crisis across levels of government*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/d3e314e1-en>
 24. Piattoni, S. (2009). Multi-level governance: A historical and conceptual analysis. *Journal of European Integration*, 31(2), 163–180. <https://doi.org/10.1080/07036330802642755>
 25. Rodríguez-Pose, A. (2018). The revenge of the places that don't matter (and what to do about it). *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 11(1), 189–209. <https://doi.org/10.1093/cjres/rsx024>
 26. Bachtler, J., & Gorzelak, G. (2007). Reforming EU Cohesion Policy: A reappraisal of the performance of the Structural Funds. *Policy Studies*, 28(4), 309–326. <https://doi.org/10.1080/01442870701640682>
- Відомості про авторів

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Васильєва Олександра Іллівна

доктор наук з державного управління, професор,
 професор кафедри менеджменту та публічного
 управління
 Державний податковий університет
 e-mail: sandra_nadu@ukr.net
 ORCID: 0000-0003-1812-4557

Литвин Олександр Сергійович

аспірант кафедри менеджменту та публічного
 управління Державний податковий університет.
 e-mail: litvinsanya29@gmail.com
 ORCID: 0009-0007-6006-1285

Oleksandra Vasylieva

Doctor of Sciences in Public Administration, Professor,
 Professor at the Department of Management and
 Public Administration
 State Tax University

Oleksandr Lytvyn

Postgraduate Student at the Department of
 Management and Public Administration
 State Tax University

Дата надходження статті: 21.04.2026

Дата надходження виправленої версії статті: 16.06.2026

Дата прийняття статті: 17.07.2026

Дата публікації статті: 16.09.2026